

SMÅLANDS GILLE I UPPSALA

September 2024

Hej Gillemedlemmar

Hoppas ni alla haft en fin och skön sommar. Självt har jag under sommaren varit i Mönsterås vid Kalmarsund och haft det bra på alla sätt. Jag ser nu verkligen fram emot hösten med Gillet. Programmet ser mycket intressant ut och alla nu kända fakta framgår längre fram i detta Gilleblad.

Vid våra sammankomster sjunger vi ofta smålandssången ”Röd lyser stugan ” och ” Flickorna i Småland”. Det finns förutom röda stugor och fina flickor också många andra saker som är typiska för Småland och då inte minst dess natur. Här är några exempel som har valts att representera vårt kära landskap.

Smålands landskapsblomma är linnea (*Linnea borealis*). En liten späd blomma med ljusrosa kronblad. Den blommar från maj till juli. Linnean är vanlig i de småländska skogarna. Den vackra blomman var botanisten Carl von Linnés favoritblomma och blev Smålands landskapsblomma i början av 1900-talet.

Smålands landskapsdjur är utter (*Lutra lutra*) är. Ett mårddjur som är släkt med grävling. Den var förr vanlig i de småländska vattendragen. På 1960-talet var uttern nästan utrotad på grund av miljögifter. Numera förekommer den relativt allmänt i nästan hela landskapet och är inte längre hotad.

Smålands landskapsträd är en (*Juniperus communis*). Enen är ett vintergrönt barrträd som är mycket vanligt i Småland. Trädet växer mycket långsamt och ett enskilt träd kan bli över 500 år gammalt. Trädets bär används bl.a. som krydda.

Listan på företeelser, som är typiska för Småland, kan göras lång. Det kan exempelvis vara landskapsfisk, fågel, insekt, fjäril, äpple, svamp eller sten. Naturligtvis finns en motsvarande lista för Öland. Under hösten planeras en bredare beskrivning av landskapsföreteelser från både Småland och Öland på vår nya och moderna hemsida.

I våras var höstens program för våra sammankomster spikat och klart. På grund av sjukdom är detta nu inte fallet. Höstens program inleds dock som planerats den 1 oktober då professor Anna Williams kommer att berätta om Vilhelm Mobergs författarskap. Detaljer framgår längre fram i detta Gilleblad.

Jag hoppas att ni kommer att ta del av de olika programpunkterna som kommer att erbjudas under hösten men inte minst värdefullt är det att få träffas och trivas med god mat och dryck i trevligt sällskap.

Lars Rudmark

Ålderman tel 070 346 60 63

SMÅLANDS GILLE I UPPSALA

Välkomnar Er till

Anna Williams

Foto: Sara Mac Key

Vilhelm Mobergs stund på jorden

Tisdagen den 1 oktober kl. 19.00. Samling med fördrink 18.30-19.00

Borgerskapets hus, Sysslomansgatan 37A (ingång från gården, buss 9 stannar på Sysslomansgatan, buss 5 stannar på Luthagsleden).

Anna Williams är professor i Litteraturvetenskap vid Uppsala universitet sedan 2004 och har ägnat Vilhelm Mobergs författarskap ett mångårigt intresse; bland annat har hon varit vice ordförande i Vilhelm Moberg Sällskapet under en följd av år, från 2005 till 2017. Till hennes meriter bör läggas att hon varit redaktör för den kända tidskriften för svensk litteraturvetenskaplig forskning vid namn *Samlaren*, att hon är arbetande ledamot i *Kungl. Gustav Adolfs Akademien för svensk folkkultur* och att hon är ledamot (från 2019 ordförande) i *Samfundet De Nio*. Hon har publicerat en rad studier av kvinnliga författare, av vilka biografien över Agnes von Krusenstjerna från 2013 kanske är den mest kända.

Avgift: 350 kr per person som betalas med swish till konto 123 254 96 40 eller kontant på plats. För detta belopp får du fördrink, wallenbergare med tillbehör samt kaka till kaffet.

Anmälan: till gillemoder Katarina Sjöström, e-post ksuppsala@yahoo.se, tel 070-357 61 87 alt. till ålderman Lars Rudmark, e-post rudmarks@hotmail.com eller tel 070-346 60 63 senast torsdagen den 26 september.

Medicinhistoriska museet i Ulleråkersområdet i Uppsala

Guidning av Kerstin Hulter Åsberg:

Onsdagen den 16 oktober kl. 15

Museet berättar om hälsa och sjukdom i kropp och själ. Här finns en mängd upptäckter att göra. På bottenvåningen visas allt från olika kurer i gamla tiders folkmedicin till mer betydligt mer moderna instrument och apparater. I museets apotek visas hur råvaror bereddes för hand till mediciner som piller och salvor i äldre tiders apotek. På museets övervåning visas en ny psykiatrihistorisk utställning.

Tänk efter och förbered gärna frågor!

Docenten och läkaren Kerstin Hulter Åsbergs stora intresse är medicinhistoria och Medicinhistoriska museet här i Uppsala.

Hon föddes i Norrköping. Tog studenten på helklassisk linje och kom till Uppsala för att läsa franska. Sadlade om och började läsa medicin. Arbetat heltid hela livet på Akademiska sjukhuset och framför allt på medicinkliniken på Lasarettet i Enköping. Blev specialist i internmedicin och i geriatrik. Disputerade 1986 och blev docent efter några års forskning på strokeområdet. Klinikchef för medicinkliniken under ett antal år. Arbetade sedan med läkemedelsfrågor, bl.a. som ordförande i landstingets läkemedelskommitté. Efter 67 års ålder återvände hon till kliniskt arbete med geriatrisk rehabilitering och palliativ vård, tills covid-19-pandemin hindrade alla över 70 år att arbeta kliniskt.

Kan tilläggas att hon är Äldfru i Östgöta gille!

Avgift: 100 kr för kaffe, bulle och guidning (betalas via swish till kontot 1232549640 eller kontant på plats)

Parkering finns vid museet och är kostnadsfri med tillstånd som hämtas i museets reception. Buss 4 & 12 stannar vid Medicinhistoriska museet (hållplats Kronparksgården).

Anmälan till gille Katarina Sjöström, e-post ksuppsala@yahoo.se, tel 070-357 61 87 alt. till Lars Rudmark tel 070 346 60 63, epost rudmarks@hotmail.com senast fredagen den 11 oktober.

Hjärtligt välkomna hälsar styrelsen bestående av Lars Rudmark, Birgitta Ulmander, Per-Olof Arnoldsson, Katarina Sjöström, Håkan Nilsson, Birgitta Rosén, Nils Lundeheim, Gunilla Lundkvist Thorell och Håkan Lindgren.